

Svenska som andraspråk, 46-60 hp Swedish as a Second Language, 46-60 Credits

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: 11SA03

Version: 3.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2017-09-05

Gäller från: VT 2018

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska som andraspråk (G1F)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Svenska som andraspråk

Förkunskapskrav: Godkänt resultat på svenska som andraspråk 1-30 hp och genomgången kurs Svenska som andraspråk, 31-45 hp med godkänt resultat om minst 7,5 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Andraspråksinläring, 2,5 hp

Kursen fokuserar på hur ett andraspråk lärs in, vilket belyses genom forskning om andraspråkets utveckling och variation samt om de yttre och inre faktorer som påverkar andraspråksinläring. Kognitiva processer, inlärningsstrategier och inlärningsgångar studeras samtidigt som inflödets, interaktionens och undervisningens inverkan diskuteras. Autentiskt inlärmaterial analyseras med hjälp av olika teorier som exempelvis interimspråks- och processbarhetsteorin.

Delkurs 2: Svenskans struktur i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Kursen ger fördjupade kunskaper om svenska språkets grammatik och ordförråd (fonologi, morfologi, syntax och lexikon) ur ett språktypologiskt, tvärspråkligt perspektiv. Fokus ligger på sådant som är karaktäristiskt för det svenska språket i förhållande till andra språk. Kursen tar upp det svenska språket ur en andraspråkselevs inlärningsperspektiv och behandlar olika kategorier som orsakar svårigheter för inlärares, bl.a. markerade strukturer som tempus, bestämdhet och ordföljd. I kursen ingår vidare en fördjupning i semantik, ordbildning och fonologi. Studenten får analysera och diskutera inlärares uttal ur ett uttalspedagogiskt perspektiv. De studerande får praktiskt öva och analysera andraspråkselevs talade språk och texter.

Delkurs 3: Språkutvecklande arbetssätt i svenska som andraspråksundervisning, 5 hp

Kursen fokuserar på hur läraren kan tillämpa ett inkluderande och interkulturellt förhållningssätt i syfte att stärka elevens olika identiteter. Vidare synliggörs hur elever i heterogena grupper kan ses som en resurs för varandra, där elevernas erfarenheter tas tillvara. I kursen belyses hur lärare kan främja elevernas språkutveckling vad gäller litteracitet, muntlig interaktion och skriftlig produktion. Granskning av läroböcker och läsning av skönlitteratur genomförs samt hur dessa kan användas språkutvecklande utifrån ett språkligt fokus på innehållet. Praktiskt inriktade uppgifter kring språkutveckling genomförs efter identifiering av andraspråkselevs språkliga nivå och utvecklingsbehov.

Mål

Studenten ska efter avslutad kurs kunna, med avseende på

Delkurs 1: Andraspråksinläring, 2,5 hp

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för forskning inom andraspråksutveckling
- 1.2 redogöra för inflödets, interaktionens och undervisningens roll i andraspråksinläring
- 1.3 exemplifiera olika faktorer som påverkar andraspråksinläring

2. Färdighet och förmåga

2.1 analysera elevers andraspråksutveckling genom interimspråks- och processbarhetsteorin

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 problematisera komplexiteten i andraspråksinläring

Delkurs 2: Svenskans struktur i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

1. Kunskap och förståelse

1.1 redogöra för kategorier i svenska språket som orsakar svårigheter för andraspråks elever

1.2 redogöra för svenska språkets struktur på olika språkliga nivåer i ett jämförande och kontrastivt perspektiv

2. Färdighet och förmåga

2.1 aktivt och självständigt genomföra analyser av andraspråks elevers talade och skriftliga produktion

2.2 kunna tillämpa ett uttalspedagogiskt perspektiv i andraspråksundervisning

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 utvärdera andraspråks elevers muntliga språkfärdighet i lexikon och fonologi

3.2 utvärdera andraspråks elevers skriftliga språkfärdighet i semantik, morfologi och syntax

Delkurs 3: Språkutvecklande arbetssätt i svenska som andraspråksundervisning, 5 hp

1. Kunskap och förståelse

1.1 ge exempel på hur elever i heterogena grupper kan ses som en resurs för varandra

1.2 belysa hur lärare kan främja elevernas språkutveckling vad gäller litteracitet, muntlig interaktion och skriftlig produktion

2. Färdighet och förmåga

2.1 planera och genomföra samt redovisa hur språkutvecklande arbetssätt kan ske i svenska som andraspråksundervisningen

2.2 identifiera flerspråkiga elevers språkliga nivå och utvecklingsbehov

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 motivera val av läroböcker samt skönlitteratur att använda i ämnet svenska som andraspråk utifrån kursplanens kunskapssyn samt teoretiska och didaktiska utgångspunkter

3.2 diskutera innebörden av att undervisa utifrån andraspråks elevernas erfarenheter

3.3 diskutera hur ett inkluderande och interkulturellt förhållningssätt i svenska som andraspråksundervisningen kan syfta till att stärka elevens olika identiteter

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- seminarier
- workshops
- fältstudier

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Delkurs 1: Andraspråksinläring, 2,5 hp

(IN01) Skriftlig inlämningsuppgift

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 2.1 och 3.1

Högskolepoäng: 2,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Delkurs 2: Svenskans struktur i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

(SE01) Muntligt seminarium och skriftlig inlämning

Lärandemål: 1.1, 2.1, 2.2 och 3.1

Högskolepoäng: 3,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(IN02) Hemtentamen

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1 och 3.2

Högskolepoäng: 4,5

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Delkurs 3: Språkutvecklande arbetssätt i svenska som andraspråksundervisning, 5 hp

(RE01) Skriftlig och muntlig redovisning

Lärandemål: 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2 och 3.3

Högskolepoäng: 5,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Andraspråksinläring, 2,5 hp

Abrahamsson, Niclas (2009). *Andraspråksinläring*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (303 s)

Flyman Mattson, Anna & Håkansson, Gisela (2010). *Bedömning av svenska som andraspråk: en analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (124 s)

Flyman Mattson Anna (2017). *Svenska som andraspråk på språkvetenskaplig grund*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (224 s)

Ytterligare artiklar tillkommer med relevans för området (100 s)

Delkurs 2: Svenskans struktur i ett andraspråksperspektiv,

7,5 hp

Ballardini, Kerstin, Stjärnlöf, Åke & Viberg Åke (1998). *Mål: Svensk grammatik på svenska*. 1. uppl. Stockholm: Natur & Kultur (184 s)

Enström, Ingegerd (2010). *Ordens värld: svenska ord - struktur och inläring*. 1. uppl. Uppsala: Hallgren & Fallgren (157 s)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2013). *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 85-150, 169-280 (176 s)

Källström, Roger (2012). *Svenska i kontrast: tvärspråkliga perspektiv på svensk grammatik*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (221 s)

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial till kursplanen i svenska som andraspråk*. Stockholm: Skolverket (37 s)

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial till kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk*. Stockholm: Skolverket (43 s)

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Skolverket, s. 12-19, 239-258 (26 s)

Skolverket (2012). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola*. Stockholm: Skolverket, s. 9-16, 182-202 (29 s)

Thorén, Bosse (2016). Kärnan i uttalsundervisning: vad bör lärare prioritera? I Kindenberg, Björn (red.) (2016). *Flerspråkighet som resurs*. 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 55-65 (11 s)

Zetterholm, Elisabeth & Tronnier, Mechtild (2017). *Perspektiv på svenskt uttal: fonologi, brytning och didaktik*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (176 s)

Ytterligare artiklar tillkommer med relevans för området (200 s)

Delkurs 3: Språkutvecklande arbetssätt i undervisningen,

5 hp

Brännmark, Theres (2016). Samarbetsinläring för individanpassning. I Kindenberg, Björn (red.) (2016). *Flerspråkighet som resurs*. 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 285-296 (11 s)

Flymann Mattsson Anna (2015). Att lära ut vad inlärare kan lära in: om grammatisk utveckling hos andraspråksinlärare. I Kindenberg, Björn (red.) (2016). *Flerspråkighet som resurs*. 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 67-79 (13 s)

Gibbons, Pauline (2010). *Lyft språket, lyft tänkandet: språk och lärande*. 1. uppl. Uppsala: Hallgren & Fallgren (ca 130 s)

Hajer, Maaike & Meestringa, Theun (2010). *Språkinriktad undervisning: en handbok*. 1. uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren (226 s)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.) (2013). *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och samhälle*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 579-604, 633-660 (53 s)

Sellgren, Mariana (2016). Smågruppssamtal som en resurs för tänkande och lärande. I Kindenberg, Björn (red.) (2016). *Flerspråkighet som resurs*. 1. uppl. Stockholm: Liber, s. 222-234 (12 s)

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial till kursplanen i svenska som andraspråk*. Stockholm: Skolverket (37 s)

Skolverket (2011). *Kommentarmaterial till kunskapskraven i svenska och svenska som andraspråk*. Stockholm: Skolverket (43 s)

Skolverket (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Skolverket, s. 12-19, 239-258 (26 s)

Skolverket (2012). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola*. Stockholm: Skolverket, s. 9-16, 182-202 (29 s)

Zetterholm, Elisabeth & Tronnier, Mechtild (2017). *Perspektiv på svenskt uttal: fonologi, brytning och didaktik*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (176 s)

Övrigt material med relevans för området tillkommer (200 s)

Egenvald litteratur för examinationsuppgiften tillkommer (200 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ges som fristående.